

13 KLIMAREN ALDEKO EKINTZA

HELBURUA:

Klima aldaketari eta haren ondorioei aurre egiteko premiazko neurriak hartzea

13. GJH klima aldaketa eta bere ondorioak ezagutu, aurreikusi eta hauen aurreko neurriak hartzean datza, bai berotegi-efektuko gasen isurketak murriztuz, baita lurraldea klima-aldaketara egokituz ere.

Horretarako ondorengo arloak lantzen dira...

1. Berotegi Efektuko Gasen isuriak
2. Klima aldaketaren ondorioak udalerrian duten eragina
3. Udalerraren egokitzapena klima aldaketaren aurrean
4. Klima aldaketaren aldagaia udal plangintzetan
5. Hezkuntza eta sentsibilizazioa

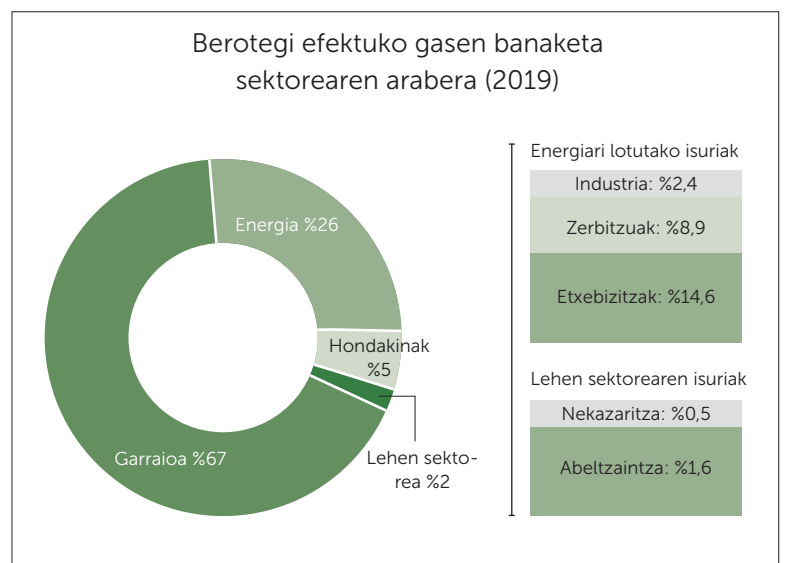
ZEIN PUNTUTAN DAGO ZARAUTZ?

Udalerriko sektoreen eragina klima aldaketan

Garrantzitsua da neurriak hartu aurretik udalerriek klima aldaketari ekarpena nola egiten dioten ezagutzea, eta Zarautzek urteak daramatza lanketa hori egiten, udalerrri osorako **berotegi efektuko gasen (BEG) isurketen inbentarioa kalkuluaren** bidez.

Datuak eskuragarri dauden azken urtean (2019) **Zarautzek guztira 93.977 tCO_{2b} isuri** zituen.

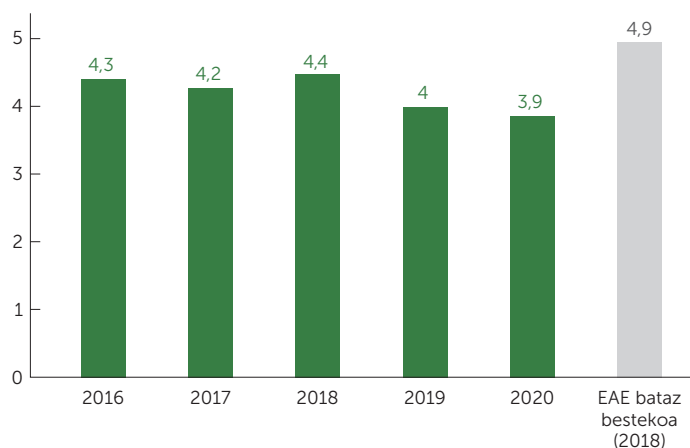
Zarautzen, tamaina antzeko udalerrri gehienetan gertatzen den moduan, garraioa da klima aldaketan eragin handien duen sektorea, erregai fosilen kontsumoaren ondorioz. Ondoren energiaren sektoreak jarraitzen dio, non gehienbat etxebizitzak eta zerbitzuak azpimarra daitezkeen.

Iturria: Zarautzko Udala

2015tik 2019. urtera arte berotegi efektuko gasen emisioak **%10,4an murriztu** dira.

Guztizko isurketen bilakaera biztanleko tCO_{2b}/bizi/urte (industria eta lehen sektorea kanpo utzita)

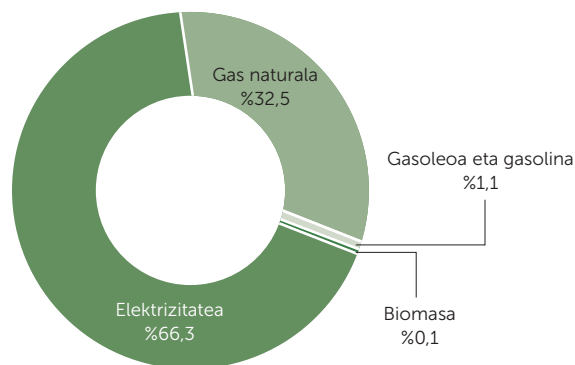

2019an zarauztar bakoitzak 3,9 tCO_{2b} isuri zituen. Euskadi mailako datuekin konparatzen badugu, Zarauzko egoera erkidegoa osatzen duten beste udalerrri askorena baino hobea da, izan ere EAEko udalerrrien batezbestekoaren azpitik kokatzen da datua.

Iturria: Udala eta Euskal Udalerriek GJH egiten dieten ekarpena II Txostena, Ihobe

2019an **Zarauzko udalak 2.659 tCO_{2b}** isuri zituen atmosferara, gehienbat udal eraikinetan zein argiteria publikoan kontsumitzen den energiaren eraginez.

Udalaren berotegi efektuko gasen banaketa kontsumitutako energia primarioaren arabera (2019)

Iturria:Zarauzko Udala

Berotegi Efectuko Gasen isurpenak murriztea

Zarauzko Udalak berotegi efektuko gasen isurpenak murrizteko egindako ekimen batzuk azaltzen dira:

- **Garraioa:** trafikoa lasaitzeko eta oinezkoentzako espazioak irabazteko jarduerak, alde zaharren peatonalizazioa, autobus zerbitzuetan hobekuntzak, bizikleta, oinezko eta motordun ibilgailuentzako erabilera konpartituko eremuak, Hiri Mugikortasun Iraunkorrerako Plana,...
- **Energia:** eguzki plakak eta biomasa bidezko beroketa sistemak ezarri dira, kale argiterian eta eraikin publikoetan aldaketak egin dira, 2022-2030 aldirako Udal Energia Plana egin da...
- **Hondakinak:** Hondakinen sortzaile motaren arabera frakzioen jasoketa bereziak egiten dira, frakzio organikoaren jasoketa egiten da baita ere (konpostaje bidez edo edukiontzi bidez)...

Klima aldaketaren eraginak udalerrian eta honi egokitzeko estrategiak

Gaur egun klima-aldaketaren inpaktu nabarmenenak **hiri-ingurunean ibai-uholdeek** sortutakoak dira, baita **pertsonen osasunean bero-boladek** eragindakoak ere, izan ere, kalteberatasun- eta arrisku- indize altuena erakusten duen inpaktu-kateak dira Zarautzen eta etorkizunean ere, ez badira neurririk hartzen, hala jarraituko dute. Ibai-uholdeei dagokienez, EAEko udalerrien %20ak soilik dauka Zarautz baino arrisku-indize altuagoa eta bero-boladen kasuan %30ak.

Zarautzen kokapenagatik **itsaso-mailaren igoerak** udalerrian eragiten duela zalantzarik ez dago. Hondartzen bilakaera morfologikoa eta klima-aldaketaren ondorioak itsas pasealekuan eta honen inguruko hirigunean izan ditzakeen ondorioak gehiago ezagutzeko asmoz, bideo kamerak daude ezarrita itsas ertzean eta 10 urte baino gehiago daramatzate ikerketak egiten udalaz gaindiko erakundeak. Gainera, 2019an **Urban Klima proiektuan** udalerrri pilotu moduan sartu da Zarautz. Proiektuaren esparruan, euskal kostaldea klima-aldaketara egokitzeko esku-hartzeak egiten ari dira, hala nola bideomonitarizazio bidezko sistema bat jarri da Zarauzko itsas pasealekuan jarduteko. Bi ekimen ari dira aurrera eramaten:

- 2021ean Azterlan bat egin da "Zarauzko hondartzako ingurune zurrunetan jarduteko alternatiben azterketa".
- Bigarren ekimena, klima-aldaketak energia azpiegituretan izan dezakeen eragina aztertzean datza.

Bestalde, udalerriko **egoera hidraulikoa hobetzeko** eta klima-aldaketarengatik gerta daitezkeen uholdeei (ibaiek zein itsasoak eragindakoak), **zein bero-boladei**, aurre hartzeko aktuzioak egin dira:

- **Iritako hezegunea berreskuratzeko** lanak.
- **Igerain erreka**stoaok herrigunean arazoak ematen zituen ur-emaria handitzen zenean. Arazo horiek saiheste aldera aktuzioak burutu izan dira.
- **Olaa eta Iñurritza erreka**stoen uholdeetatik babesteko eta erreka horien ertzak berreskuratzeko lanak egin dira Errotaberri eta Iriti inguruan.

Klima aldaketaren eraginak udalerrian eta honi egokitzeko estrategiak

Zarauzko udalak II.Tokiko Agenda 21eko Ekintza Plana egiteko prozesuarekin batera **Klima Aldaketaren aurka Borrokatzeko lehen udal Programa** osatu zuen 2009an.

Udalean osatzen diren bestelako plangintzetan, aldaketa klimatikoa zeharkako moduan sartzeko lehen pausuak eman ditu udalak, adibidez, Iritako eremua garatzeko proiektuetan.

Udalak herritarrek klima aldaketaren aurrean izan dezaketen ahalmena areagotzeko komunikazio eta sentsibilizazio ekimenak egiten hasia da. **Zarauzko Eratzun Berde Urdinaren** bidez egiten da sentsibilizazioa klima aldaketaren arloan besteak beste.

EKIMEN ESANGURATSUAK

1.

U R B A N
K L I M A
2 0 5 0

URBAN KLIMA 2050 proiektuan parte hartzea, Klima-aldaketaren Euskal estrategia hiri-eremuan hedatzeko: Hiri eremuko kostaldea egokitzea, kostaldeko eremuetan arriskuak prebenitzeko tresna berriak ezartzera zentratua. Bereziki Zarautzen, hondartzaren eremu zurrinak klima aldaketari egokitzeko helburua dauka alde batetik, eta energia azpiegituretan klima-aldaketak izango duen eragina aztertzea bestetik.

2.

Eraztun Berde Urdina (EBU)

Honen helburuetako bat aldaketa klimatikoa eteten laguntzea da.

3.

Iritako hezegunearen berreskuratzea

Eremu hau klima-aldaketaren ondoriozko uholdeei aurre egiteko baliabide natural ezin hobea da, izan ere, hezeguneez ur-handiak moteltzeko ahalmena daukate. Bestalde, aldaketa klimatikoaren eskutik gero eta sarriago gertatuko diren bero boladen aurreko irtenbidea ere bada.